

Передплата

«РУСЛАНА» виходить:

в Австрії:

на пів рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

пів рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Барвеш ми очі і душу ми виреш: а не возьмем милость і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Херунцини). Експедиція місцеві в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напередне застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки.

Чей отямлять ся!

(X) В національно-політичній боротьбі, яку веде руский нарід в Галичині і єго заступники в соймі і державній раді, настало останніми роками значне заострене, пособлюване також в значній часті всепольским сторонництвом, котре всіма способами змагає до заглади руского живла в краю. Заострене боротьби доводить дуже часто до пристрасти, а відома річ, що пристрасть не є добрим дорадником взагалі а так само і в політиці. В пристрасти роблять борці дуже часто великі промахи, а се не тільки не причиняє ся до їх скріплення, але навпаки до значної знесили.

Укажемо тут для прикладу три подробиці, які стають певним доказом, що холодний розум і розвага є ліпшими дорадниками в боротьбі, як загорілість і сліпа пристрасть. А черпаємо ці подробиці з національно-демократичного дневника (отже несумнівого жерела).

СС. Василянки в Яворові задумали у себе заснувати приватну семінарію учительську женську з рускою викладною мовою. Нема потреби розводити ся над тим, яке се многоважне і хосенне для руского народу діло, так що всяке щироруске серце може лише радіти такому гарному починові. Справа не була легка з винайденем учительских сил і директора, а до того значно припізнено пода-

не до міністерства через Раду шк. кр. о дозвіл на відкрите семінарії. З великим трудом повело ся проф. д-рови Лукаківському, котрий підготовленем всего того ревно займав ся, зібрати учительський збір і приєднати вислуженого директора заліщицької семінарії Слоневського на керманіча. Але сейчас упала в національно-демократичнім дневнику очевидно в пристрасти кинена страпина бомба проти дир. Слоневського, що мала єго знищити, а тим самим булаб убила ціле діло, бо він хотів зречи ся, а иншого директора знайти не можна було. Одначе в дуже короткім часі той сам дневник надумав ся инакше, очевидно по холодній розвазі, затрубити до відвороту, помилував п. Слоневського, так що він взяв назад своє зреченє. Заходам п. Барвіньского повело ся довести до того, що в останнім тижні серпня Рада шк. кр. ухвалила представити міністерству внесенє на дозвіл відкрити; семінарія, котрої значінє нац.-демокр. дневник тепер цінить вельми високо, відкрита з початком вересня, а міністерске затвердженє послїдує небавом.

В серпні виїхав з перемишлянського округа учитель Яворовский до Америки, а нац.-демокр. дневник поквапив ся представити єго мучеником, що з нужди і переслідований утік до Америки. Тимчасом показало ся, що він покинув жінку і семеро дітей в нужді (а забравши 150 К, які дістав яко запомогу з признаної соймом суми для обтяжених родиною

учителів) і з панною учителькою утік до Нового Сьвіта. Рада шк. кр. ухвалила дати покиненій жінці з дітьми підмогу із згаданого фонду. Сему дневникови вже відійшла після того охота пояснити сю подію, а єго читачі вважають мабуть Яворовского все ще нуждарем і мучеником.

З кінцем серпня ухвалила Рада шк. кр. на основі вторічних петицій бережанських Русинів (предвиджуючи подібні петиції сего року, що й дійсно справдило ся) ввести на основі відомого закона краєвого в рівнорядних відділах I і II кл. бережанської гімназії руску мову викладну в географії, історії, математиці і науках природних. Нац.-демокр. орган нап'ятував се якби наругу Ради шк. кр. над руским народом, що не ввела рускої мови в усіх предметах (як відомо, се могла би Рада шк. кр. зробити лише на основі ухвали сойму і найвисшої постанови цісарської, а не у власнім обсягу діланя). Чиж не ліпше, що коли не всіх предметів, то бодай трех, а до того релігії і рускої мови учить ся наша молодіж в рідній мові!? Одначе політична пристрасть наказує, щоби було або все або нічо! А що і ся крихта має велике значінє для Русинів, найліпшим доказом того страшенні напасти всепольских гакатистів в Slow-i і погроза розведеня боротьби проти Ради шк. краєв. в соймі!

Отсі три приклади нехай послужуть певним доказом, яким лихим дорадни-

Франц Коновський.

Осінна симфонія.

1.

У пожовклих лип корунах
вихор плаче мов дитя
й на тонких, дощевих струнах
грав пісню забутя.

Опустілим обологом
йде блідий, нужденний сум
і клене чортом і Богом
чорну пільму своїх дум.

І клене погано, стекло
все осіннє життя
і клене розпуки некло
і тугу її дитя.

2.

Обологом опустілим
йде бездомний, тихий жаль,

застеля килимом білим
тканим з мраки сіру даль.

Застеля луги і ниви,
а імною криє ліс,
де я жив колись щасливий,
де я з малку єще ріс.

Битими іде шляхами
і ридає і квилить,
як мале дитя до мами,
що в могилі, в труні спить.

3.

Між счорнілим дубів гіллям
сїв мов нічка чорний крук,
сїв і плаче над весіллям,
вбитим сотнями розпук.

Сїв і плаче і ридає,
плаче нічку, плаче день...
Сумно... В полі догасає
ледво тліючий огонь.

Догасай і скоро, скоро,
так, як мій огонь погас,

час покласти душу хору
на спочинок, час вже, час.

4.

А над горами, верхами
пролітають сотні хмар —
вже чимраз то ближше ями,
що раз ближше вже грабар.

Мов морозом квітка стята
ляжу в гробі вже на вік —
оттака то доля клята,
оттакий на тугу лік.

Оттаке то! Коб лиш швидко,
хочби й зараз най прийде,
поки сонця троха видко,
поки цвіти де-неде...

5.

Через мраки і болото,
через стерне тихих піль
тїнь іде... Питаю: Хто то?
Вона каже: Я, твій біль!

ком є політична і національна пристрасть та ненависть, яку у нас на жаль уважають зовсім хибно патріотизмом і національною свідомістю. Отся політична пристрасть і національна ненависть загаяла наших політиків нераз в обійми всенімців і всяких німецьких гакатистів, по котрих они сподівали ся підмоги і пособлюваня в боротьбі проти польского живла. Ще коли др. Окуневский засідав в державній радї, дістав на свої залицяня холодну відправу від німецьких людовців, а нагле внесєнє всенімців Штайна і Шенерера за відокремленєм Галичини і Буковини, за котрим так пильно голосувало польске коло, мабуть розкрило очисим руским політикам, чого можуть сподівати ся від всенімців і німецьких гакатистів.

Та сама політична пристрасть і народна ненависть гнала всяких політиків руских в обійми соціалдемократів, щоби з їх підмогою осягнути виборчу реформу. В тій пристрасти і ненависти наші люди забули про свою національність, про своє становище і вічували з Мослерами, Зайнфельдами, Коркесами і тп. жидівськими соціалістами (о. Киприян в Немирові навіть реферат на вічу віддав Коркесови), але перегодом переконали ся ті рускі політики, що они своїми руками помагали жар загортати соціалістам, котрі для себе витягнули і витягати муть з того всякі користи, а Русинів покидають яко не потрібів. Розправи у виборчій комісії достарчили на се доволі доказів, і нац.-демокр. дневник, котрий перше виглядав якби додаток Arbeiterztg., тепер з жалем і розпукою пише, що три сили сприсягли ся в справі виборчої реформи проти Русинів: Поляки, правительство і соціалдемократи. В сій розпуці кличе нац. демокр. дневник, що по реформі, як она перейде в палаті з всякими поправками перепертими Поляками, руский нарід не буде міг мати в парламенті ані одного репрезентанта по своїй волі.

Йде просторим, сірим лугом,
через стернища іде
з сумом — своїм любим другом
і до мене гнеть прийде.

Прийдуть, сядуть край постелі
й заведуть тихенький сьпів:
думи чорні, невеселі,
поплинуть з їх уст без слів...

6.

Прийдуть сядуть близько мене,
возьмуть в білі руки скрань
й скажуть: >хлопче, кинь студене
свое серце, кинь, устань!

Кинь усі свої страждання
і любов свою покинь
і без радощів, бажання,
щастя, сьвітла — марно гинь...

Кинь весь сьвіт, конай поволи
і забудь давне життя — —
з ним не стрінеш ся ніколи
там — в країні забуття.

Львів 1906.

Як сказано, лихим дорадником в політиці є пристрасть і ненависть, але також дуже злим дорадником є розпука і зневіра у свої сили, а політики розпуки довели у нас також до чималої шкоди. Хто попадає в розпуку і зневіру, нехай кладе ся у домовину, але не бере ся вести політики, котра вимагає розваги і холодного розуму та науки.

Deutsche, lernt czechisch!

Під таким заголовком пише >Газета народова< ось що: Належить оставити сі слова в оригіналі, бо ціла їх актуальна донеслість лежить в тім, що нарешті видобули ся з німецьких уст і то найповажнійших і найпатріотичнійших. >Німецька народна рада в Чехах< розіслала під таким написом відозву.

І тут навівши згадану відозву, в якій німецька народна рада наводить всі національні і економічні аргументи задля науки чеської мови для чеських Німців, — подає від себе Народуфка ось які виводи:

>Німецька народна рада в Чехах є то інституція, утворена всіма німецькими сторонами в Чехах, навіть радикально-народними, яка побіч >великої< національної політики, веденої парламентарними групами, має займатися дрібною народною господаркою. Она руководить ся не хвилими, гарно звучачими кличами, а практичними зглядами, які, стережучи строго національного становища, також беруть в рахунок економічні і суспільні інтереси, а через се посередно і політичний інтерес. І ся народна рада накликає тепер Німців в краях чеської Корони: Німці, учіть ся по чеськи!

Як то змінюють ся часи — каже дальше Народуфка — і як скоро наступав нині зміна! Підчас і після ери Бадені-Тун були національні пристрасти такі підбичовані, що на таке упімненє, нехай би оно вийшло і звідки небудь, відповідено би національною клятвою, виключенєм з суспільности народу, бойкотом. І до кількох літ запанував такий переворот в поглядах, що мужам довіря Німеччини не тільки вільно без нарушеня подразненя, але, як зазначає Pester Lloyd і N. fr. Presse, було для них вказаним вїзвати до виучуваня чеської мови. Національна борба так була розгукала уми і заморочила розуми, що німецька молодіж в Чехах уважала себе за умово і культурно надто високо стоячою, щоби учила ся якогось там підрядного, другого краєвого языка. Сі національні идеологі і пишальці пересліплювали економічні і суспільні страти, які мусіла спровадити ся абстиненція.

Стілько Газета Народова. Вже тут ми могли би примінити польску пословицю: >коцьол гарнкові пипіганя, а сам смолі<. Бо чиж красше поводити ся теперішні Поляки у східній Галичині, як сі німецькі >идеологі і пишальці<, — а прецінь Народуфка не бачить сего під носом, що заздріла аж під чеським лісом! Та вще цікавішим стане се поведєнє, коли додамо, що та сама часопись зараз в другім числі, з нагоди заведеня двох утравквістичних кляс в бережанській гім-

назії замістила ось які уваги >Слова польского< без жадної дальшої замітки від себе:

>Нові рускі постерунки. З причини отвореня при польській гімназії в Бережанах в днєх перших клясах руских паралельок, о чім ми подали свої уваги в ч. 211 (ще безглузнійші чим отсі — Ред. Русл.), пише нині >Сл. поль.<: >Належить занотувати сумний(!) для нас факт. Заїлий атак(?) рускої праси, допущений в часі сегорічного ювілея бережанської гімназії осягнув свій наслідок. Польску від сто літ гімназію одним розпорядженєм нашої найвисшої шкільної магістратури переіменовано на утравквістичну. Не вагаємо ся ствердити як найдосаднійше, що в нинішнім стані польско-руских відносин, таке виданє на гулянку(!) рускої шкільної гайдамаччини(!), одного з найдавніших польских постерунків виховавчих, озареного традицією довголітньої тихої а плідної шкільної праці, є легкодушним(!) непошанованєм(!) нашої культурної власности і національних почувань(!) польского загалу, опльованого(!) рускою агітацією в теперішній хвилі. Ся справа не може скінчити ся на хвилевім обурєнєм(!). Мусить виплинути на соймове форум. Польський загал мусить мати запевненє, що дорога для него своїми традиціями і своєю теперішною місією інституція не піде під звисні з університетских і гімназіальних(?) авантур гайдамацкі копита(!)<.

В сей спосіб шанують польскі дневники руску мову навіть тоді, коли розходить ся не о те, щоби польска молодіж мала єї учити ся, але щоби руска молодіж в окремім відділі кляси могла побирати науку бодай в часті на рідній мові! Тепер розуміємо, чому після Народуфки оклик >Deutsche, lernt czechisch!< належить оставити в оригіналі. Однак ми повну маємо надію, що прийде потреба польского перекладу тих замітних слів, — та може буде вже за пізно, як тепер тим гордим Німчикам в Чехах.

З державної ради.

Засіданє палати послів зачало ся о год. 12. в полудне. По уділеню відпустки пос. Рапапортови і зложеню польского приречєня брідским послом д-ром Гольдом, відчитано внесєнє та інтерпеляції, а між ними нагле внесєнє пос. Василька з причини елементарних нещастя.

Пп. Штайн, Шенерер і тов. ставлять внесєнє о доповненє виборчої ординації до державної ради при §§ 41 і 42, і жадають відісланя сего внесєнє до виборчої комісії.

Міністер внутрішних справ др. Бінерт відповідає на ряд інтерпеляцій, відтак міністер краєвої оборони ген. Шенайх відповідає в справі резервіста Свергера, сконстатувавши, що Свергера оглядало кількох війскових лікарів і сквалфікувало єго фізичні недомаганя недостаточними до увільненя від служби, що полковник нічо не знав про вицїкування пос. Гофера на куритари і аж доперва пізнійше довідав ся про се від адютанта, і тому ані лікар Турсіч не за-

служує на догану, ані полковник не обидив нічим пос. Гофера, а тим менше палату послів і нема причини, щоби він кого небудь перепрашав. Опісля міністер торгівлі др. Форшт відповідав на інтерпеляції.

Пос. Штернберг жадає отвореня дискусії над відповідію міністра краввої оборони, а палата ухвалила се внесене; заким однак прийшло до сеї дискусії, палата наглим внесене пос. Шрота в справі залізничі через Вінеґав і по переведеній дискусії ухвалила наглість і само внесене.

Відтак відбула ся горяча та безплідна дискусія над відповідію міністра Шенайха, після чого палата приступила з дневного порядку до нарад над антикарскою справою. Міністер др. Бінерт обговорював головні основи предложеня, які дотичать засад особистої концесії, її переносеня і креованя нових антик. По промовах кількох послів дискусію перервано. На сїм замкнено засіданє і назначено слідуєче на вівторок дня 2. жовтня.

3 парламентарних комісій.

Бюджетова комісія прийняла вчера правительственне предложенє про конґрую в змісті, ухваленім субкомітетом бюджетової комісії. Пос. Зайц зголосив слідуєче внесене яко вотум меншости: Бюджетова комісія вносить, щоби палата послів, з огляду на се, що уживанє державних средств на цілі реліґійного стоваришеня (!) противить ся постановам основних законів і межісповідним законам, — перейшла до дневного порядку над правительственным предложенєм. — Референтом в повній палаті до внесеня комісії вибрано пос. Фукса, кореферетом пос. Штайнвендера.

Залізнична комісія державної ради радила вчера рано над правительственным предложенєм що до удержавленя північної залізничі. Ухвалено вибрати до сеї справи субкомітет, зложений з 9 членів, який до вісім днів має здаги справу комісії. Вибраний субкомітет порішив сформуловати ряд питань, які поставлять судови і відбути ще вечером засіданє. По виборі субкомітету комісія займала ся справою недостатку вагонів.

НОВИНИ.

— Календар. В четвер: руско-кат. *Воздвиж. Чест. Хр.*; римо-кат. Косми і Даміяна. — В п'ятницю: руско-кат. *Никати, Фільотея*; римо-кат. Вячеслава кор.

— З Триесту дістаємо телеграфічну вістку, що корабель „Тироль“ з рускими паломниками причалив нині рано до триєвської приставі „Корфус“. Заки дозволено висісти з корабля, відбули ся лікарські оглядини всіх подорожних. Всі вернули здорові і нині о 3½ год. по полудни виїздять з Триесту залізницею до Галичини. Є. Екск. Митрополит Шептицький поїде нині вечером з Триесту до Риму, аби Св. Отцєви довести про щасливий поворот руских паломників. В часі кількогодинного побуту в Триєсті паломники звиджують порт і оглядають місто.

— Залізничий поїзд з паломниками, повертаючими зі св. Землі має після розкладу їзди,

приїхати до Львова на головний дворець в п'ятницю о год. 5:30 рано.

— З „Народної Гостинниці“. Посвяченє дому сего Товариства і відкритє готелю, реставрації і каварні послідує в неділю дня 30. вересня о год. 12½ в полудне. З тим днем видає ся підприємство сего стоваришеня до публичного ужитку. — *Дирекція.*

— Курс руского языка в виділовій школі ім. Шевченка розпочинає ся дня 2. жовтня о год. 3. по полудни. Виписи на той курс відбудуть ся в суботу дня 29. вересня о год. 3 по полудни в канцелярії школи ул. Сикстуска ч. 47. Курс сей устроює Руске Тов-о педагогічне для дівчат всіх шкіл міста Львова, в яких языка руского не учать. Виділ звертає ся до всіх П. Т. Катехитів, щоби заохочували всі учениці виділових шкіл, аби користали з науки рідної мови. Від Виділу Р. Тов. педагогічного: о. І. Чапельский голова. Др. О. Макарушка секретар.

— До львівських Русинів! Товариство „Просвіта“ і „Товариство педагогічне“ у Львові бажаючи хоч в частині причинити ся до зменшеня проценту анальбетів серед найнищих руских верств у Львові приступити сеї осени до зорґанізованя курсу для неграмотних у Львові, де будуть уділяти науку фахові, учительські сили. Наука розпічне ся в неділю, дня 30. вересня, о год. 3. по полудни в школі ім. Маркіяна Шашкевича при ул. Скарбківській. Виділи обох Товариств відносять ся сею дорогою до львівських Русинів, особливо до кругів з поміж інтелігенції і священства з горячим зазивом, щоби як найусильніше підперли змаганє Товариств, висилаючи неграмотних в як найбільшій числі на курс.

— Комунікат „Руского клубу“. З Вдня доносять, що „Руский клуб“ оголосив отсей комунікат: „Приняте в комісії виборчої реформи внесене пос. Старжиньского, після якого громади в Галичині з числом 1.500 або з меншым населенєм не становлять самостійного виборчого місця, зовсім пересуває ухвалений в своїм часі комісією розділ мандатів межі Русинів і Поляків в некористь перших. Ті сторонництва, котрі або голосували за внесене, або нарочно не явили ся, аби довести до его принятя, поперли тим ухваленим лише для Галичини внесене інтереси польских верховодів в некористь Русинів. Русини осуджують кождий намір розширеня галицької автономії, тому рішучо відкидають змаганя дотичного послідного внесеня п. Старжиньского. Становище відпоручника „Руского клубу“ пос. Василька в комісії виборчої реформи супроти тих обох внесень п. Старжиньского, відповідає однодушному рішеню руских послів. Пос. Василько згідно з „Руским клубом“ виступить проти кождого наміру заведеня плюрального голосованя.“

— Пожарний „Сокіл“ в Княжу, золочівського повіта, засновано на статуті львівського „Сокола“. Намісництво вже затвердило статут.

— Свято на селі. З Підгаєччини пишуть нам: Мало в яким селі буває в одини дні отворенє двох товариств, збори і вечерок. До таких сіл належить Дриців в підгаєцькій повіті а тим памятвим для него днем була неділя 23. с. м. Ся місцевість була собі звичайним пересічним галицьким селом, в яким старше і середне покоління неписьменне і темне, бо доперва від 3 літ отворено там школу. Тепер є там дві школи; по отвореню рускої, яка селу належала ся, креовано також польську для латинників, що становлять ледви третину населеня. І було би собі село дальше спало сном олаженних, як би не польська інтриґа в виді: „кулка“ і „освяти людовей“. По заложеню свх двох польских „огніек“ заложено заходом місцевого пароха пожарний „Сокіл“ і Читальню „Просвіти“ до гашеня надмірного всепольского шовінізму, доливаного щотижневим приїздом якихсь всепольских агітаторів з околиці. Поляки неодного нас учать і не до одного хісна нас доводять. Їх академічна молодіж, їх учителя, їх взагалі міска інтелігенція не дармує в неділі і свята по містах, але їздить на організацію латинників по селах. Так було з Дрищевом назіть той памят-

ної неділі, бо і тоді приїхав там якийсь Поляк, але взяв облизня, бо всі латинники пішли дивити ся на руске свята. Тимчасом від пів до другої години відбував ся на толоці курс пожарництва і сокільска муштра, переводжені п. Горуком, делегатом львівського „Сокола“. По курсі відфотографував п. Білинкевич, студ. інж., всіх учасників курсу в двох видах. Потім зачали ся І. заг. збори „Сокола“ а опісля Читальні „Просвіти“. На місце зборів вибрано недокінчену хату одного з селян, і пристроєно єї дуже гарно килимами, вінцями та уквітчаным образом нашого безсмертного Тараса. Весь діл хати, стрих і банти заповнили ся народом, котрий не бачив у себе таких чудес як збори. З сусідних сіл прибули селяни з Горожанки і з Бишева та парох з Горожанки о. Коржилюк. По поясненю делегатом статутів „Сокола“ і високих задач товариства, висало ся до „Сокола“ поверх 50 членів, а між ними кільканадцять дівчат. Дальше були збори Читальні „Просвіти“, на яких делегат „Сокола“ пояснив зібраним цілі товариства і вказав між иншим на працю над рациональним веденєм господаретра в цілі подвигненя наших селян з нийшнього убожества. До Читальні вписало ся на борзі також поверх пів сотки селян, а річию виділу є використати свѣжий запал селян і притягнути до обох товариств прочу селянську братію. До виділу „Сокола“ і Читальні ввійшов яко голова парох о. Ем. Білинкевич, а виділовими вибрано в „Сокол“ молодших а в Читальні старших господарів. По зборах почав ся вечерок зі співами, деклямаціями і живими образами, перший в тім селі, приготований заходом п. Ст. Заячківського, студ. інженерії. Свѣтлу удачу вечерка належить признати хором Читальні „Просвіти“ з Маріямполья, котрий на запросини не жалувал вісім милевої їзди фірама. Доводило ся мені чути неоден хор міщанський, але так зіспіваний хор і з такими дзвінкими та четими голосами співаків як з Маріямполья мало де мож почути. Хор сей знаний в цілій околиці, бо співав в неоднім селі і навіть збирав лаври на концерті в Станиславові. Основателем того хору є о. В. Мотюк, парох в Маріямпольї і перенесений звіттам учитель п. Гарас. Маріямпільский хор виконав на вечерку зовсім бездоганно кільканадцять пісень, а між иншими „Вулицю“. Зміж инних точок вечерка годить ся згадати про кілька деклямаційок введених дїтьми, що вражали милими голосочками. Два живі образи в бенгальским освѣтленю викликали також грімкі оплески селян. Вкінці по численних промовах, „многих літах“, і взаїмних желанях відспівано наші народні гимни. Селяни були би і цілу ніч приглядали ся невиданому у них вечеркови і розходились поволи, бажаючи собі, аби як найскорше відбув ся ще такий вечерок. Заложені товариства мають отже гарне поле до народної праці: курс для безграмотних, відчити, вечерки ітп. повинні відбувати ся як найчастійше, бо тим чином сповнять виділи тих товариств свою важну і вдячну задачу. — *Сусід.*

— Вісти з півн. Америки. Амер. „Свобода“ доносить, що новий двотижневник и. з. „Робітник“, про який ми вчера згадали, видає п. А. Хромовский, властитель адвокато-нотаріальної канцелярії, банку і книгарні в Новім Йорку. — О. Павло Тимкевич вїхав з Америки до Галичини. — У видавництві „Читальня“ вийшла за місяць липень і серпень с. р. книжочка з драматичным образом п. з. „В Старім і Новім краю“ і сьмішним оповіданєм „Стадник“.

— Абитуриенти реальних шкіл а університет. На вчерашнім засіданю палати послів міністер просвіти др. Мархет відповів на інтерпеляцію пос. Біндера і тов. в справі допущеня абитуриентів реальних шкіл до університетских студій. Міністер зазначив, що остаточне розв'язанє тої справи залежить з дидактичного становища від введеня в реальних школах VIII класа, що в деяких реальних школах вже порішено, але ще не переведено. Однак переведенє такої зміни належить до краввих соймів, тому міністерство просвіти є в своїй ді-

яльності обмежене. Міністер може тим реальним школам, котрі введуть 8-ий рік науки, признати догіднійші условини, як доси. Вкінці міністер заповів, що в найближшій часі скличе анкету до обговорення евентуальної переміни обох родів середніх шкіл.

Посмертні оповістки.

— Роман Гординський, укінчений студент філософії, ушкоїв ся нині рано в Самборі по короткій і тяжкій недужі в 23. році життя. Покійник, син пароха в Кульчицях, а брат професора рускої гімназії в Коломиї, належав до найкрасшого цвіту нашої академічної молодіжки. Перейшовши руску гімназію у Львові з відзначенем, студіював математику спершу на львівськім а послідній рік на віденськім університеті. В житю академічної молодіжки брав живу участь яко діяльний член в научних кружках «Акад. Громади» і «Січи». Задля свого гарного характеру та щирости в служеню своїм товаришам помочию в науці зєднав собі у всіх любов і поважанє. Приготовляючи ся до іспиту професорского, предложив недавно науковій праці, але не судило ся ему его здавати. Страшна недуга запаленя сліпої кишки повалила сильного тілом і духом молодця на постіль. Навіть операція, переведена одним з найліпших хірургів зі Львова, не помогла. Смерть скосила найкрасше жите в цвітї розвою. Ся сумна вістка викличе у не одного з его товаришів і у тих, що Покійника знали, слезу з очий. Честь памяти Покійника і земля ему пером!

Телеграми

з дня 26. вересня 1906.

Одеса. В криулянськім повіті недалеко Кишинева селяни, озлоблені на дідичів, за то, що не хотіли їм впарендувати землі, підпалили всі стирти сіна. Пожар обняв весь повіт. Селяни прогнали дідичів і готовлять ся до оборони перед війском.

Франкфурт. Frankf. Ztg. доносить, що на острові Кубі повстанці заключили з правительством короткій мир.

Царгород. В Кониці, етєлиці санджаку в монастирськім віляєті, замордовано митрополита.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Ілько Пацак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревського.

(Дальше).

1. ЧОЛОВІК.

Ми твоєї горівки, Ільку, не відказуємо ся, але під школу таки не підемо...

3. ЧОЛОВІК.

Таже так, з того може біда вийти.

ІЛЬКО.

А хтож вас буде знати в ночі? А як хто напастував би, то я топорець в руках!

2. ЧОЛОВІК.

Ей, там Ільку, є „Козаки“ в гостині; з ними нема що зачіпати ся, ліпше дати спокій.

ІЛЬКО.

Го, го, він від мене не заслонить ся ані Козаками, ані не злякає мене судом! Я вже до него доберу ся, хотяй би за семи горами і за семи ріками! Ану частуйте ся, братці! (пє).

ЯВА 5.
Тиж. ГАФІЯ.

ГАФІЯ.

(заглядає через двері).

Ой, таж ти така тут, Ільку мій! Мій споньку! (іде до него з отвертими руками). Яке мені щастє, що тебе вже бачу!

ІЛЬКО

(остро).

А вам хто сказав, що я тутки?

ГАФІЯ

Люди тебе бачили, що ішли з весілем а я зараз собі подумала, що ти може сюда поступив тай повернула, ідучи до дому.

ІЛЬКО

(злбно).

То вже вертаєте з весіля? Якось дуже коротко вас гостили.

ГАФІЯ.

Вже всі там розійшли ся. В церкві було дуже красно, а дома навіть не приймали людий нічим, тільки молодий дуже красно подякував всім. Так красно говорив, що аж плакали люди... Ну, а ти не привитаєш ся навіть з матерією?

ІЛЬКО

(грубо).

А вам чого було ходити на весіля, коли ви знаєте, що се мій ворог?

ГАФІЯ.

Та от приходила стара Загайчиха просити мене, бож небіщик бувало тільки добра їм висвідчив, — тай не можна було відмовити.

ІЛЬКО.

Бо дурний був небіщик, що годував таку голоту. Чогож ви сюда тепер приїздили? Було іти просто до дому.

ГАФІЯ.

(поважно).

Ти не посилає мене, а ходи зі мною. Я бою ся сама іти в ночі.

ІЛЬКО

(нагально).

То возьміть собі поводатора. Я піду, коли мені буде час.

ГАФІЯ.

Ти докоряєш небіщикови-дедьови, але він не заходив собі з такою голотою, тай не тратив гроша на горівку.

(Дальше буде).

Лідія Ратиньска, ул. Личаківська, ч. 33. приймає репродукції з кожної, найстаршої фотографії; робить побільшеня до натуральної величини. — Ціни умірковані.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 16. до 30. вересня 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Відзначаюча учениця з окінченою школою виділовою і приватіетка V кл. гімназ. пошукує лекції на селі. Адреса: М. Калина, poste-restante Львів.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні і МОНЕТИ

по найдешевшій курсі денним не числячи ніякої провізії.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40, 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Любіня вел.	11:50* (13/5—16/9 в неділі і сьвята)
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Янова	1:15 (1/5—30/9), 8:45* (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 9:25* (13/5—9/9)
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35
„ Тухлі	3:45 (від 15/6 до 30/9)
„ Брухович	7:07, 3:25, 5:30, 8:20* (всі від 6/5—23/9 щоденно і 1:45 (6/5 до 23/9 в неділі і р.-кат. сьвята)

На Підзамче.

„ Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 8:35, 2:45, 6:35* 8:25 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*,
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Янова	9:15 (1/5—30/9), 1:35 (13/5—9/9 в неділі і р.-кат. сьвята), 3:14 (18/5—9/9).
„ Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белзця	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Перемишля	10:05* (від 1/5 до 30/9) Хирова Ясла
„ Стрия	11:10*
„ Брухович	6:05, 2:28, 3:40, 6:26* (всі від 6/5 до 23/9 щоденно), 12:40 (6/5—23/9 в неділі і р.-кат. сьвята).

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені зьвіздкою. Пора нічна числить ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілєнь в міскім бюрі п. к. державних заліз. в пасажи Гавсмана ч. 9.